

2009 legnagyobb balfogásai

Túlzás lenne 2009-et a balhék évének nevezni Szegeden, de egy összeállításra való balfogást azért produkáltak a közélet szereplői idén is. Sokan mellre szívták a lovas szobor elmozdítását, a SZIN hangerejét, kiakadtak a Mars téri bódék ügyén, és látni akarták, aztán elképzelték a Botka-portrét.

SZEGED
MUNKATÁRSUNKTÓL

SZIN – LEHALKÍTOTTAK. A SZIN vagy túl hangos volt, vagy nem – a szervezők szerint a megengedett határon belül voltak, az önkormányzat mérései szerint túllépték. A városvezetés mindenesetre a zárónapon éjfélre szilenciumot rendelt el a saját cége által szervezett rendezvényen. Több koncertet ezért előbbre hoztak, néhány elmaradt. Volt fellépő, aki a színpadról üzent, és volt fesztiváló, aki észre sem vette az egészet.

A történetben érdekes csavar, hogy a bulinak kora hajnalban egyébként is vége lett volna: óriási eső zúdult Szegedre. A közösségi oldalakon, lapunk hasábjain és a delmagyar.hu kommentelői között hetekig téma volt az ügy. Még póllóterv is született csendes Szeged témában. Pólló már nem.

HOL A PORTRÉ? Három, rendszerváltás utáni polgármester, Lippai Pál, Szalay István és Bartha László képmásával gyarapodott a városházán a polgármesteri arcképcsarnok. A főjegyző tájékoztatása szerint Botka László jelenlegi polgármesterről nem rendelt képet a város, mert a képsor a

volt polgármesterek előtti tisztelgés – írta szeptember 19-én lapunkban. A szeptember 25-i közgyűlésen Haág Zalán (KDNP) elmondta, találtak a polgármesteri keretben egy 150 ezer forintos tételt, amelyet Botka László polgármester portréjának megfestésére állítottak be. A polgármester reakciója: „rólam a város nem rendelt portrét, nem fizetett ki, és nincs a város tulajdonában rólam készült portré”.

Kiderült: a polgármesteri arcképcsarnok képeit nem Botka László, hanem a kulturális iroda rendelte meg. „Amikor a polgármester értesült arról, hogy róla is rendeltek festményt, annak kihelyezését azonnal letiltotta, és a képet saját költségére megvásárolta” – közölte a városháza sajtóközleményben.

Az ellenzék annyira megihlette a dolog, hogy a Fidelitas és a Ifjúsági Kereszténydemokrata Szövetség pályázatot hirdetett Az én Botka Lacim címmel.

VIHAR A LÓFARA KÖRÜL. Óriási indulatokat váltott ki Szegeden a Reök-palota előtti lovas szobor elmozdítása. Bár az emlékmű alatt nincs sír, kegyeleti okokra hivatkozva a legváltozatosabb csoportok tiltakoztak a 3. honvéd huszárezred emlékművének áthelyezése ellen.

Szót emeltek városvédők, civilek, kegyeleti bizottsági tagok. A Jobbik tüntetést szervezett, a megyei közgyűlés pedig javaslatot tett: „a Kölcsey utca–Gogol utca vonalába eső közterület felújítási munkálatai ne érintsék a kegyeleti helynek számító szegedi 3. honvéd huszárezred emlék-

művét és a körülötte elterülő parktükröt”.

Nagy Péter olvasónk levelet írt: „a huszárhősök iránti kegyelethől” egy 19 kilós kődarabot és egy rózsát vitt haza az építési területől (a követ elkérte, a rózsát kapta). Kegyelettel őrizi. A rózsátövet elültette. Ha nem hajt ki, ő akkor is megőrzi.

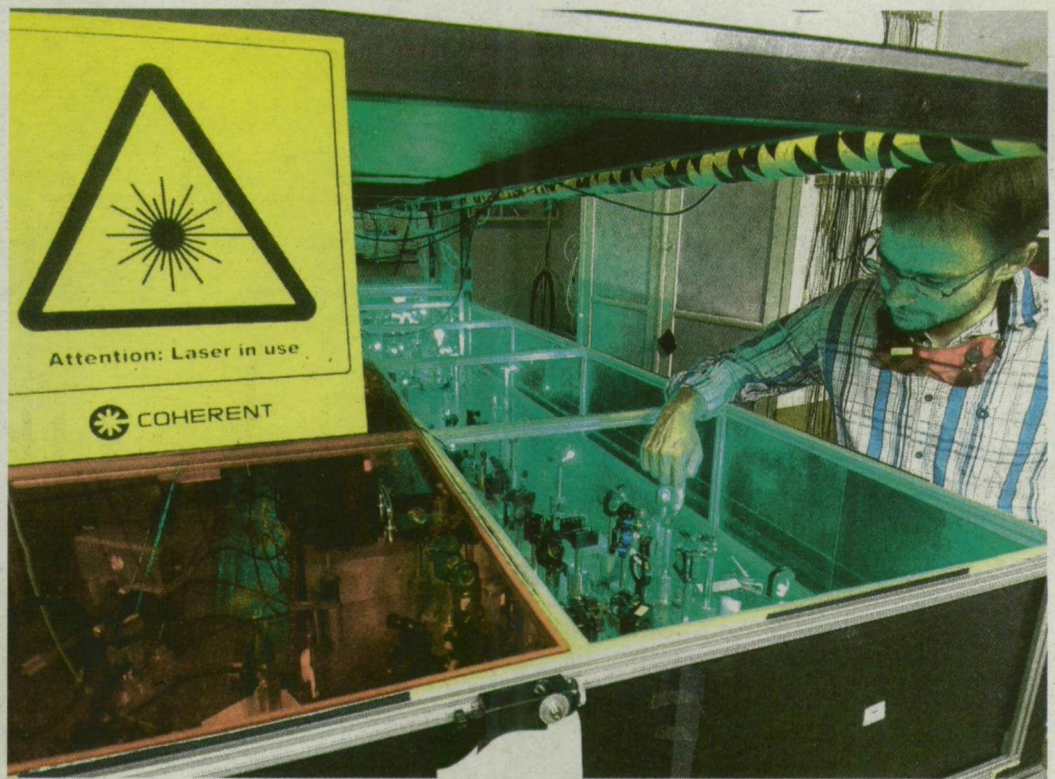
A szobrot egyébként restaurálják, a teret átépítik, az emlékmű tavasszal kerül vissza. Ugyan nem korábbi helyére, de csak néhány méterrel távolabb: az új tér közepére.

MARS TÉRI BÓDÉK. A Mars téri piac évek óta zajló átépítésének egyik mozzanata mindenképpen érdemes arra, hogy bekerüljön gyűjteményünkbe: a bódébontás, -építés. Ismert: 2006 óta húzódik a Mars téri bontások ügye. Míg több mint 100 kereskedő elköltözött, addig 18 bódé 13 tulajdonosa nem tartotta jogosnak a bontást.

Idén november 24-én a Csongrád Megyei Bíróság ki mondta: nem tűzveszélyesek a bódék, mert nem építmények. Ha nem építmények, akkor nem helyhez kötöttek, így azokat ingóságoknak kell tekinteni – erre hivatkozva az önkormányzat november 29-én este az U pavilon mellé pakoltatta azokat. Mivel volt, amelyik szétesett a költözés során, ezek helyett az önkormányzat újat építtetett. Hogy ezekből árul-e valaha valaki valamit, azt nem tudni, a tulajdonosok azt csinálnak ezekkel, amit akarnak.

A kereskedők egyébként Mikuláskor Botka László háza előtt demonstráltak.

Szeged a lézertudomány Hollywoodja lesz

Az SZTE Kísérleti Lézerfizika Intézetében is hasonló kutatómunka folyik – kicsiben. FOTÓ: SEGESVÁRI CSABA

Szuperlézer épülhet Szegeden – jelentették be október elején, amikor kiderült: hazánk Csehországgal és Romániával közös pályázatát támogatja az 500 millió eurós EU-s gigaprojekt döntőbizottsága. Lapunk szerint ez volt az év eseménye: 200 millió eurós beruházás valósul meg a városban, 300 kutató érkezik a világ minden tájáról. Újabb Nobel-díjat is hozhat.

SZEGED
R. TÓTH GÁBOR

– Az év legnagyobb bumma a szuperlézer telepítési lehetősége – fogalmazott tegnap lapunknak Szabó Gábor, a Szegedi Tudományegyetem rektora, aki október elején a városházán Bajnai Gordon miniszterelnökkel és Botka László polgármesterrel koccintott is az európai projekt bizottságának döntésére. Szerkesztőségünk szerint ez volt az év legnagyobb hatású eseménye.

A Heti Válasz 2009 legfontosabb emberei között egyetlen Csongrád megyeiként Szabó Gábor akadémikust, a Szegedi Tudományegyetem Természettudományi és Informatikai Kar fizikus tanszékcsoportjának professzorát említi. – Örülök az elismerésnek, talán nem rossz reklám Szegednek és a lézeres közösségnek – fogalmazott Szabó Gábor. Szerinte a projekt mérete, vár-

ható hatása indokolja, hogy az év legfontosabb fejleményeként emlegessük, ugyanakkor „nyugtával dicsérek a napot, szeretném már látni, hogy állnak a falak”. Kiemeli: az Európai Unió új tagállamai közül még senki sem nyert el

55 milliárd forint és egzotikus fizika

200 millió eurós, mintegy 55 milliárd forintos beruházás kerül Szegedre. 300 kutató érkezik a világ minden tájáról. A szuperlézer üzemeltetési költsége évente 50 millió euró lesz. A kormány 25 évig erre is garanciát vállal. A szegedi projekt több mint 50 milliárd forintos költségét hazánk az Unió strukturális alapjának forrásaiból, illetve részben az innovációs alaphoz erre a célra tartalékolta összegből fedezi. A lézer révén lehetőség nyílik például hatékonyabb sugárterápiás módszerek kidolgozására, szuperpontos navigációs rendszerek fejlesztésére, új eredményekre a részecskegyorsításban. Sokkal nagyobb felbontású röntgenfelvételeket lehet majd készíteni, így korai stádiumban fel lehetne fedezni a daganatokat. Egzotikus fizikai kísérleteket is terveznek: ha mondjuk a lézertel fotongázba lőnek, modellezhetik az univerzum ősrobbanás előtti állapotát.

ilyen volumenű beruházást – Prágában is valóságos eufóriát váltott ki a döntés.

Emlékeztetőül: az EU olyan lézeres központot szeretne, amely a jelenlegi rendszereknél ezerszer nagyobb fényteltjesítményű. Maga a beruházás is kutatás-fejlesztés eredménye lesz – a kutatóknak ki kell találniuk, miként lehet a szuperlézert létrehozni.

Mindhárom ország más területre fókuszálva indítja a kutatás-fejlesztést, aminek alapján 2015-ig elkészítik berendezéseiket. Az később, az eredmények alapján dől majd el, miként és hol épüljön meg a szuperlézer, várhatóan 2018-ban. 2011-ben kell kezdeni az építkezést, a lézereket egy évvel később állítják össze. A kísérletek várhatóan 2013-ban indulnak. Addigra legalább 150 mérnököt és fizikust kell felkészíteni. A szakemberek szerint 10 évig a Föld egyik vezető tudományos központja lesz Szeged a szuperlézer révén, számos kísérletet csak itt lehet majd elvégezni a világon. 300 kutatót várnak – Kinából, Oroszországból is érdeklődnek. Újabb Nobel-díjat is hozhat Szegednek.

– A nemzetközi szakma is tudja, jelentős, világszínvonalú dolgok szülehetnek majd itt, Szeged a tudományterület Hollywoodja lehet – mondja Szabó Gábor.

Az idei SZIN – amikor még teljes volt a hangerő. FOTÓ: KARNOK CSABA

Százmilliárd forintok a vidék fejlesztésére

Dr. Forgács Barnabás, a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium (FVM) közösségi ügyekért felelős szakállamtitkára sikeresnek ítéli az Új Magyarország Vidékfejlesztési Program (ÚMVP) 2009. évi végrehajtását.

BUDAPEST
ÚMVP IRÁNYÍTÓ HATÓSÁGA

Az ÚMVP I., a magyar mezőgazdaság technológiai korszerűsítését, versenyképességének fokozását szolgáló tengelyre benyújtott 45 ezer támogatási kérelem közül eddig mintegy 33 ezer részült támogatásban. A teljes kötelezettségvállalás összege meghaladja a 415 milliárd forintot, a kifizetések összege eléri a 146 milliárdot.

Az állattartás körülményeinek modernizálását célzó jogcímre – a korábban odaítélt összesen 64 milliárd forinttal együtt, amelyre 2009-ben 23 milliárd beruházási előleget fizettek ki – 2009 decemberéig összesen 2240 támogatási kérelem érkezett be. Ez közel 400 milliárd forint értékű állattenyésztési beruházás megvalósítását teszi lehetővé.

Az önálló, építéssel nem járó gépek beszerzésének támogatása nyáron állt újra nyitva a gazdák előtt. A pályázók közel 5300 kérelmet nyújtottak be, megközelítőleg 40 milliárd forint támogatásra igényt tartva. Az elbírálást követően több mint ötezen örülhettek, az e célra felhasznált uniós forrás meghaladta a 38 milliárd forintot.

ÚJ MAGYARORSZÁG
VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM
2007–2013

A fiatal mezőgazdasági termelők pályakezdését segítő konstrukciónak köszönhetően több mint 2500 új gazda kezdhet agrártevékenységgel foglalkozni, akik egyenként akár 10 millió forintot igényelhetnek az ÚMVP keretében. Sok tematikus kiírás többlettámogatást is biztosít számukra.

A környezetterhelés csökkentését és a racionális földhasználatot ösztönző agrár-környezetgazdálkodási program öt

vagy tíz évre szóló támogatásait nyáron lehetett igényelni. A területalapú kifizetések a tárgyidőszak alatt 250 milliárd forintot tesznek ki, s a vizes élőhelyektől a kedvezőtlen adottságú területeken át a gyepterületeken történő gazdálkodáshoz nyújtanak úgynevezett kompenzációs támogatást. A gazdálkodók 34.500 támogatási kérelmet nyújtottak be, több mint 2 millió hektáryi területet fedve. Nem termelő mezőgazdasági beruházásaikkal idén 700 ügyfél pályázott közel 1,5 milliárd forint értékben. Az erdő-környezetvédelmi programra és az

erdő-szerkezetátalakítási intézkedésre csaknem 400 támogatási kérelem érkezett be.

Az ÚMVP III. tengelye a vidéki életminőség javítását, a helyi jövedelemtermelő képesség növelését, a falvak megújítását és a vidéki örökség megőrzését tűzte ki célul, de szintúgy idetartoznak a közösségi és szolgáltatóterek kialakítását, valamint a falu- és tanyabuszok beszerzését támogató intézkedések. Mindezekre 2013-ig több mint 262 milliárd forint uniós forrás fordítható. A négy jogcím esetében az összes kötelezettségvállalás meghaladta az 52 milliárd forintot, ami több mint 3100 kérelmező támogatási igényének felel meg. Ezt újabb 9 milliárddal növeli az 1086 falu- és tanyabusz.

A nagy sikerű LEADER-programba 3023 települést és több mint 12 ezer szervezetet tudtak közvetlenül bevonni. A LEADER-benyújtási időszakban – októbertől november közepéig – csaknem négyezer pályázat érkezett az akciócsoportok munkaszervezeteihez, összesen 15 milliárd forint támogatási igényrel.

Készült az Európai Unió, a Magyar Köztársaság kormánya és az ÚMVP Irányító Hatósága támogatásával.

Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap: a vidéki területekbe beruházó Európa